

Moderne malerinde i det 20. århundrede

I et halvt århundrede var kunstmalerinden Gerda Rytter et farverigt indslag i Frederikssunds bybillede. Nu er hendes liv kommet på museum.

Frederikssund/Jægerspris: Excentrisk, åbenmundet og farverig. Meningerne var mange om den lokale, professionelle kunstmalerinde Gerda Rytter, som var kendt for at forfølge sine egne idéer, og som døde 99 år gammel i 2000.

En ny særudstilling på Egnsmuseet Færggården i Jægerspris beretter om Gerda Rytters usædvanlige kvindeliv i det 20. århundrede. Hun var en moden, fraskilt kvinde, da hun kom til Frederikssund i 1954, hvor hun købte huset »Kahytten« på Søvej 2. Det vakte opsigt, at hun først kørte rundt i byen på motorcykel, iført lysebrun læderdragt, og siden i en kabinescooter.

- I 1950'erne skulle en kvinde opføre sig med værdighed og gå i tøj i afdæmpede farver. Det blæste Gerda Rytter på. Hun klædte sig lige til det sidste som en ung pige i opsigtsvækkende kulører, fortæller museumsinspektør Carsten Hess.

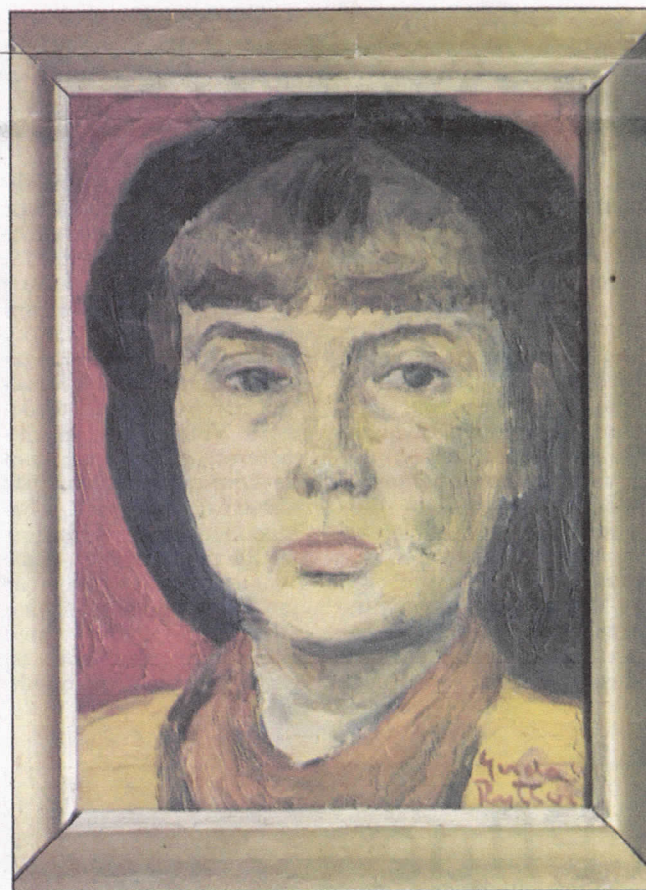
Typisk for det 20. århundrede samlede Gerda Rytter på ejendele. Hun var ikke meget for at kassere møbler, malerier, tegninger, bøger, tøj, tasker, sko, hatte og køkkengrej. Samtidig købte hun det sidste nye, blandt andet er der røde moonboots i hendes skosamling! Så hun efterlod sig enorme mængder af ting og sager ved sin død.

Historiker Merete Ettrup har gennemgået og plukket en mindre del ud af malerindens ejendele, der også omfatter breve, dagbøger, notater og avisudklip, til udstillingen. Hun har også interviewet mennesker, som kendte Gerda Rytter, blandt andre en niece, en veninde og to medlemmer af Frederikssund Kunstforening.

Museets gæster kan der-

Gerda Rytter, fotograferet i kulturhuset Elværket ved åbningen af sin sidste kunstudstilling kort før sin død i 2000. Foto: Lars Skov

for gå på opdagelse i Merete Ettrups stemningsfulde udstilling, der signalerer en kvinde, som mestrede at tage hånd om sit eget liv.

- Hun ernærede sig ved at sælge og bytte sine billeder for varer, og ved at undervise og have logerende. Hvis hun i en forretning så et køkkenskab, hun gerne ville, gik hun ind og spurgte, om de ville have malerier for det. Hendes store tandlægegæring blev også betalt med billeder. Tandlægen skulle bare lige sikre sig, at hun ikke malede surrealistiske billeder!, fortæller Merete Ettrup.

Særudstillingen om Gerda Rytter »...på opdagelse i en frederikssundmalerlaers univers« kan ses frem til den 7. september. Der er åbent tir.-fre. 10-16, søn. 13-16, man. og lør. lukket. maj

Gerda Rytters selvpportræt som cirka 40-årig.

Foto:
Lars Skov

Frederikssund Arkiv Nr. 7, Marts 2003